

Архивски број: 08-911
09-02-2022 Година

Постапувајќи по претставка бр. 0801-330/1 од 20.10.2021 поднесена од [REDACTED] од Свети Николе против општинско основно училиште [REDACTED] од Свети Николе за сторена дискриминација врз основа на вакциналниот статус, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа на член 21, став 1 точка 14 и член 27, став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Службен Весник на Р.С. Македонија бр. 258/2020 од 30.10.2020), на 15.10.2021 го донесе следново

МИСЛЕЊЕ

НЕ СЕ УТВРДУВА ДИСКРИМИНАЦИЈА врз основа на лично својство во областа на образованието од страна на ООУ [REDACTED] од Свети Николе врз детето на [REDACTED] од с. [REDACTED] Свети Николе.

Образложение

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација на 20.10.2021 година беше доставена претставка за заштита од дискриминација од [REDACTED], со место на живеење с. [REDACTED] од Свети Николе, против општинско основно училиште [REDACTED] од Свети Николе.

Во претставката подносителот [REDACTED] наведува дека неговата ќерка [REDACTED] е дискриминирана врз основ на вакцинален статус од страна на општинското основно училиште " [REDACTED]" од Свети Николе, односно од директорката [REDACTED]. Имено, при уписниот период во мај 2021 година, предметното училиште одбило да го запишат детето во прво одделение поради отсуство на потврдата за примени на сите задолжителни вакции. Во претставката, подносителот цитира медиумски статии во кои од Министерството за образование порачуваат дека „ниту едно дете не смее да остане надвор од образовниот систем“ и дека во Уставот е наведено дека основното образование е задолжително. Дополнително, подносителот како аргумент го цитира Годишниот извештај на Народниот правобранител од 2018 година во кој за друг сличен случај се тврди дека е „крајно дискриминаторско и спротивно на закон постапувањето на училиштето поради што го одбил уписот во прво одделение поради фактот што детето не било вакцинирано од сите задолжителни вакции“. Дополнително, подносителот го истакнува фактот дека основното образование е задолжително согласно Законот за основно образование, дека правото на образование е универзално согласно голем број меѓународни документи и договори а исто така се цитира и пресуда на Европскиот суд за човекови права во Стразбур односно случајот Салвети против Италија, (бр. 42197/98), во кој се тврди дека недоброволното вакцинирање е спротивно на членот 8 од Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи. Согласно горенаведеното, подносителот тврди дека вакцината не може да биде услов за упис во училиште.

Комисијата по приемот на претставката, ги истражи наводите во истата и ги анализираше во однос на утврдување на фактичката состојба и констатира дека на 07.07.2021 година донела Мислење заверено со архивски број 0801-262/ кое што не утврдила дискриминација за предмет со иста содржина и дала општа препорака за истото. Заради тоа Комисијата не ја достави претставката до лицето против кого е поднесена за да се изјасни за наводите во претставката.

Во Мислењето со архивски број 0801-262/ од 07.07.2021 година и дадената Општа препорака, Комисијата појаснува дека во однос на Годишниот извештај за степенот на обезбедувањето, почитување, унапредување и заштита на човековите слободи и права од 2018 година, Народниот правобранител повикувајќи се на Меѓународната Конвенција за заштита на правото на детето, пресуди на Европскиот суд за човекови права во Стразбур, како и на Уставот, Законот за основно образование и Законот за спречување и заштита од дискриминација констатира дека фактот што не се врши упис на дете врз основа на вакцинален статус е крајно дискриминаторски. Но, она што изостана во аргументот на подносителите е фактот што Народниот правобранител во истиот случај добил уверување од родителот дека вакциналиниот статус на детето во наредниот период би се дополнил на **начин на кој нема опасност од загрозување на здравјето на останатите ученици**. Комисијата во мислењето, исто така дава појаснување во однос на аргументот за судската праска на Европскиот суд за човекови права за посочениот случај Салвети против Италија (бр. 42197/98), КСЗД го разгледа предметот и утврди дека ЕСЧП во 2002 година утврдиле задолжителните вакцини може да претставуваат **мешање** во правото на почитување на приватниот и семејниот живот (член 8 од ЕКЧП) но предметот на тужбата до ЕСЧП е право на компензација на индивидуата при евентуални штетни последици од задолжителната вакцина. Дополнително, КСЗД го разгледа случајот VAVŘÍČKA и други против Република Чешка (бр. 47621/13) кој исто така го разгледува случајот на задолжително вакцинирање на деца против девет болести кои се познати на медицината при нивен упис во училиште. Имено, ЕСЧП утврдува дека задолжителното вакцинирање не претставува кршење на член 8 од ЕКЧП односно не претставува повреда на правото на приватен и семеен живот имајќи го во предвид јавното добро и здравје на сите граѓани.

Во едно демократско општеството надлежните власти го земаат во предвид врвниот приоритет на заштита на здравјето на сите граѓани. Следствено, релевантните закони и документи поврзани со задолжителната вакцинација имаат легитимна цел во насока на заштита од болести кои претставуваат сериозна закана по здравјето на граѓаните. Иако со Уставот на Р. Северна Македонија на секој граѓанин му се гарантира почитување и заштита на приватноста на неговиот личен и семеен живот и на достоинството и угледот, сепак граѓаните имаат и обврска да не го загрозуваат здравјето на другите. Во оваа насока, во 2019 година, во земјата имаше епидемија на морбили во која од самиот почеток беа забележани 961 случај на заболени деца од кои 682 во Скопје. Следствено, беа донесени мерки и препораки меѓу кои и строга забрана на посета на невакцинирани деца во градинките.

Согласно наведеното, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација одлучи како во диспозитивот на ова Мислење.

Во прилог:
1.Мислење бр. 262/4 од 09.07.2021 со Општа Препорака

Доставено до:
1. [REDACTED] Св.Николе
2.Архива на КСЗД

